

GYOMA-ENDRŐDI VIDÉKE

Keresztény politikai-, társadalmi- és közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NÁDUDVARY M.
önykerekedésében GYOMA. Telefonszám 15.

Felelős szerkesztő:
NÁDUDVARY MIHALY

ELŐFIZETÉSI ÁR egy negyedévre 26.000 K,
Amerikába 1 évre 2 dollár. Megjelenik vasárnap

Az endrődi katholikus napra.

Jelen időnk a harcoknak legjellegzetesebb kora. A forrongó idő — szélsőséges türelmetlenségig fokozott eszmei mérkőzések kora. Az anyanyelvűségbe sekélyesedett liberálisizmusnak, mely sokszor az államhatalom védőzárnyai alatt vonul föl erős összecsapásra az egyházzal.

Elszomorító jelenségek e mérkőzések, de telve főlemelő mozzanatokkal is, hogy végül a kifejezített katolikus öntudat megnyugtató végakkordjaival záruljanak.

Bármerre nézünk, bő változabban látjuk a kulturharcok — az egyéni harcok különböző fázisait.

A legutóbbi idők eltévedt emberei vallásukban, hitükben ingattak meg a lelkeket és az isteni tekintély száműzetésével felemelisen megnövekedett a szocializmus... És a megszagott palástu, de sérhetetlen glóriájú egyház pedig soha nagyobb nem volt mint most.

Ezen idők nyomtalanul itt sem multak el, minden téren meglazult igen sok kapocs. De a hiba önmagunkban van, csak orvosolni kell. Keserves fájdalommal jajgatunk, hogy bajban vagyunk, de a vizslátkodásban nem engedünk. A konzervatív idősebb rossz szemmel nézi az ambiciótelt fiatal előrehaladását, s annak minden szavát rágalomnak veszi, a másik kofa módra pletykálkodik és így hinti köztünk a konkolyt. A tekintélyt sem nézzük, sem magunkét, sem másét, s ha másképp nem tudjuk, erőszakkal hajtjuk végre akaratumkat...

Most azonban egy szívvel s egy lélekkel ünnepelek. A mai nagy napon béke, hála és öröm ünnepeit Endrőd község szentiszta katolikus lakossága, akik nevében szeretettel köszöntjük az endrődi katolikus nap szónokait és kívánjuk, hogy áldást hozó apostoli munkájuk hozza meg a felzaklatott lelkek forrón óhajtott békéjét és teremtés egyetértést a széthúzó és torzsalgódkó lelkek között.

A Szeretnek sarjadni kezdő áldó és békítő vetése virágozzon és legyen bő termésű itt és mindenütt.

A gazdák adósérelmeinek orvoslása.

A jövedelmi- és vagyonadókivetések terén több helyen mutatkozó aránytalanságok a gazdákat a vonatkozó rendeletekkel szemben állásfoglalásra késztették. A pénzügyminiszter a gazdák panaszáinak megvizsgálása céljából értekezletet hívott össze, amelyen az agrártársadalom képviselői az kérték, hogy ha már az általános revízió elrendelése elvi akadályokból nem lehetséges, úgy legalább a fizetéseknel jelentkező aránytalanságok és igazságtalanságok orvoslását biztosítsák. A pénzügyminiszter a következő intézkedéseket helyezte kilátásba: 1. Az adófelszámolási bizottságok és ezek pénzügyigazgatóságai, előadói mellé bizottságokként hűlön gazdaszakértőket delegál. 2. Az adófelszámolási bizottságok a mezőgazdasági jövedelem megfelelő értékelése céljából a vallomási, a kataszteri jövedelem adatain kívül az országos statisztikai hivatal 1924 évi termés statisztikájából a járási természetlagokat is figyelembe fogják venni. 3. A fellebbezési 15 napi határidőt 30 nappal meghozzabbítják. 4. Az inszégújtotta vidékek a jövedelmi- és vagyonadó befizetésére halasztást kapnak. A pénzügyminiszterium utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy saját hatáskörükben mindent kövessenek el az aránytalan és méltánytalan jövedelmi adókivetések megvizsgálása és helyesbítése céljából.

Iparos Ifjak Önképzőköreinek szüreti mulatsága Gyomán.

A gyomai iparos és kereskedő ifjak önképzőköre elmúlt hét vasárnapján erkölcsileg és anyagilag és nagyszerű szüreti mulatságot rendezett. Az évenként látványosság számba menő mulatság ez évben is fényes keretek között zajlott le. Szüreti mulatság több egy egyszerű mulatságnál, mert egy drb. multat akar átmenteni az utódokra későbbi unokákra.

A mulatság tarka felvonulással d. u. 2 órakor kezdődött. Csosz leányok és csoszlegények színes pompás menetben csikósoktól körülvéve indultak el az Uri Kaszinóból és körülmenve a Kossuth Lajos és Alsó-

berényi-uton az Endrődi uton át vonultak le az Erzsébet-ligetbe. Ligetben az agilis rendezőség gondoskodott a megjelent közönség szórakozásáról s jókedvben és hangulatban nem is volt hiány. A szőlőket drótra akasztva helyezték el a mulatózóok feje fölött.

Innen kellett leráncigálni a fűtöket a tolvajoknak, hogy a kedves csoszleányok és fúrge csoszlegények hurokjára kerülve, könnyű szívvel röjják le a szüretibőrt által kiszabott bírságot. Este a pavillon nagytermében táncmulatság kezdődött, melynek vidám hangjai még a hétfő reggeli órákban is hallatszottak. A szüreti mulatságon és táncmulatságon nyert benyomásokból meggyőződöttünk róla, hogy iparos ifjak baráti összetartással és lelkes buzgalma fog még számunkra sok ily kedves és felejthetetlen napot szerezni.

Hősök emléksobrának leleplezése Endrődön.

Az endrődi hősök emléksobrának leleplezése október hó 4-én lezáró ünnepélyes keretek között megtartva. Az ünnepélyt előkészítő bizottság Finta Albert főjegyzővel az élén, farradhatatlanul ménkálkodik, hogy az ünnepélyt minél impozansabbá és emlékedettebbé tegye. Az ünnepélyen való részvételre felkérték nagybányai vitéz Horthy Miklós Öfelméltóságát, József kir. herceget, dr. Kovács Dezso Békésvármegye főispánja és dr. Daimel Sándor vármegyei alispánján kívül a vármegye főjegyzőjét, Vitézi székkapitányát, a járás főszolgabíráját. Meghívtak kaptek ezenkívül a járási közönség vezetői s közeleti funkcionáriusai. Az ünnepély d. e. fel 10 órakor kezdődik, melynek részletes programját lapunk legközelebbi számában fogjuk közölni.

Agabonapiac helyzete

Az elmúlt hét folyamán a gabonapiacra a helyzet ugyszólván teljesen változatlan maradt. A malok nem mutatnak valami élénk érdeklődést, azonban az árúknál is meglehetősen tartózkodó, úgy, hogy a forgalom állandó szűk keretek közt mozog, s az árakban jelentős változás nem fordult elő. A búzát a gabonatorzsdén az egész hét folyamán változatlan áron jegyezték, de

A többi cikkben is alig mutatkozik némi eltérés, egyedül a rozs 5 ezer koronás drágulása érdemel említést. A malomoknak a közelmúltban sikerült nagyobb tétel lisztet elhelyezniük s azt a buzamennyiséget, amely liszt-szállítási kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges, már nagyrészt lefedezték, s így üzemiük a szeptemberi hónapra is már biztosítva van. A rozs kisebb arányú drágulása Csehország érdeklődésének a következménye, amely a budapesti piacon nagyobb vásárlásokat eszközölt, de miután szükségleteit egyidőre már lefedezte, most már csak osztrák részről mutatkozik kisebb érdeklődés. A külföld e héten sörárpában és kisebb tételben zabban is eszközölt vásárlásokat. A tengerizület szokatlanul csendes, ami annál inkább feltűnő, mert ebből a cikkből rekordtermésünk van, amelynek az időjárás is kedvez, azonban sem tavalyi, sem pedig idei áruban nem tud említésre méltó forgalom kialakulni. Ami üzlet létrejön az is inkább vidéki állomásokról történik, leginkább téli és tavaszi szállításra.

Egyes külföldi hírek szerint az orosz piacon olyan országokban, amelyek ezelőtt Magyarországból importáltak, változatlanul élénk árukinálattal szerepel, sőt állítólag sikerült is már egyes piacokon nagyobb tételeket elhelyezni. Ennek a hírek a budapesti piacra nincs semmi befolyása, annál is inkább, mivel újabbban Ausztriából feltűnő gyenge termés eredményekről érkeztek teljes megbízható hírek. Az idei osztrák termést beavatott helyen minőségileg éytizedek óta a legrosszabbnak mondják. Ennek okául főként a kedvezőtlen nyári időjárást és ennek következtében beállott rohadást jelölik meg. A rossz termés következményeképpen az 1925—26 évi import-szükségletet 3000 waggonra becsülik amely mennyiség háromszorosa annak a mennyiségnek, melyet Ausztria a rendes termés éveiben külföldről vásárolni kénytelen. Ausztria tehát ez évben még sokkal nagyobb mértékben lesz ráutalva a magyar gabonára.

Katholikus nap Endrődön.

Az orsz. kath. népszövetség szeptember hó 27-én nagyszabású népgyűlést rendez Endrődön. A népgyűlésen megjelennek és részt vesznek Schandl Károly földmívelésügyi államtitkár, Haller István v. miniszter és Ernst Sándor pápai prelátuson kívül dr. Lindenberger János ap. helynök és dr. Czettler Jenő orsz. gazdaszöv. elnöke.

Az ünnepség szeptember hó 26-án este szentbóddal és éjszakai szentség imáddással kezdődik. 27-én d. e. 9 órákor ünnepélyes nagymisét mond dr. Lindenberger János ap. helynök. Utánna fel 11 órákor katoikus népsz. gyűlés a piactéren,

melyen beszédet mondanak Schandl Károly államtitkár, Haller István v. miniszter és dr. Czettler Jenő. Gyűlés után 1 órákor társasbéd. Délután fel 3 órákor földmunkás gyűlés a községháza udvarán, melyen a beszédet dr. Csik József nemzetgyűlési képviselő és Haller István v. miniszter tartják.

Délután 3 órákor gazdaggyűlés a közp. leányiskolában, melyen a beszédet Schandl Károly államtitkár, Tönhwist Mátyas, dr. Láng János és Hegedűs György nemzetgyűlési képviselők mondják. Délután fel 5 órákor iparogyűlés, a beszédet Pekovics István a ker. ip. orsz. szöv. elnöke, Ernst Sándor pápai prelátus és Tönhwist Mátyas nemzetgyűlési képviselő tartják. 6 órákor körmenet, és este fel 9 órákor ünnepi hangverseny a debreceni Szt. László dalárdá közreműködésével. A rendező bizottság, amint látjuk, rendkívül gazdag és tartalmas műsort állított össze és a különböző gyűlések oly gyorsan követik egymást, hogy azok érdekességükből sokat fognak veszíteni.

Gyoma község fejlődése.

Beszélgetés Pétermann József főjegyzővel. — Három milliárdos költségvetéssel dolgozik a község.

A lakosságot mindenek felett érdeklí községének fejlődése, s szeretné tudni, hogy az általa fizetett pótdadók hasznosan vannak-e felhasználva. De mert sokaknak félreértésre és surlódásokra adhat és ad is okot, szerkesztőségünk a főjegyzőhöz fordult, ki készséggel adta meg kérdéseinkre a felvilágosításokat. A beszélgetés kapcsán nyert felvilágosításokat az alábbiakban közöljük:

1. A megszabott 50 százalékos pótdadó számításba vételével milyen összeget tesz ki a község bevétele?

A község ingatlanai jövedelméből 337 milliót vesz be. A tőkepénzek, jogostványok, díjak, járulékok, üzemek vállalatokból, közszolgáltatásokból és rendkívüliekből való összes jövedelme 1471 millió. Átmenőleges jövedelme 170 millió. 50 százalékos pótdadóól 936 millió, így összes bevétele 2922 millió.

2. Részleteiben mire fordítatik ezen összeg?

Köztartásokra	372 millió
Személyi járandóságokra	759 "
Irodai szükségletekre és napidijakra	221 "
Gazdasági kiadásokra	161 "
Faiskola, közegészségügyi, rendőri kiadásokra	155 "
Allategészségügyi, közlekedés, szegény és szociális ügyekre	55 "
Községi üzemek és vállalatok fenntartására	278 "
Átmenőlegesekre	127 "
Építésekre épületjavításokra	661 "

3. Milyen beruházások történtek a megszáltság megszünte óta?
Polg. isk. építési alapjára 340 "

Tisztviselői lakásépítésére	187 "
Tanyai iskola építésére	253 "
Vághóhid építésére	51 "
Hősök Emlékművére	136 "
Legelő vételre	265 "
Tűzoltó szerekre	42 "
Betonjárdászra mintegy	800 "

korona szavazatot meg. Ezen összegek részben már gyümölcsözőleg vannak elhelyezve, részben meg a folyó évben, — ha az adózás a termények árának javultával megindul, — lesznek az alapokhoz átválva. A betonjárdászra felvett összeg pedig felhasználott. A fenti összegekben természetesen nincs benne a fenn kimutatott s jövő évre előirányzott 652 millió építési költség, melyet a piactér részben burkolására, községháza s más középületek karbahoására fogunk felhasználni

4. Főjegyző ur kifejezést adott annak, hogy nincsen megelégedve az eddigi eredménnyel a község fejlődése tekintetében. Hogy érti ezt? Mi a szándéka a jövőre nézve?

Igen — én nem vagyok megelégedve. Gyoma község fekvésénél, lakosságának belső józanságánál fogva predestinálva van a fejlődésre. Ez a fejlődés lassu és ha a szanalás soká tart, még lassubb lesz, mert az államtól nyert bevételek, mint pl. a tisztviselői fizetekhez való hozzájárulás megszűnése a keresetadók apadása, a fogyasztási adók tervebe tett leszállításával stb. a község bevétele apad, — adminisztrációs kiadása a pótdadó és egyéb törzsjövedelem szaporodik, így mindég kevesebb jut beruházásokra, pedig hát polgári iskolát, három tanyai iskolát, vághóhidat, óvodát, gazdasági ismétőiskolát, tűzoltóalkantanyát tisztviselői lakásokat, betonjárdát kellene építeni, kocsutakat kellene burkolni, a csatornázási tervet kellene végrehajtani. A községnek juttatott 450 holdnyi legelő árát ki kellene fizetni. Ezek sűrűs közszükségletek, még sem tudjuk teljesíteni, hol veszünk akkor beruházási költségeket használható beruházásokra? Ezeket szeretném sűrűsen foganatosítani, úgy látom azonban, hogy ezek kivitelezése az én időmet meghaladják.

5. Milyen használható beruházásokra gondolt főjegyző ur?

A piactéri árucarnakra. A községi vendéglő újajépítésére. Mozsizínház építésére. A községi szeszfőzde fejlesztésére. A villanytelep megváltására. Községi bérház építésére. Nepház kórház építésre, vízvezetékre stb.

A beszélgetés befejeztével megköszöntük Pétermann József főjegyzőnek az adott felvilágosításokat és ezeket azzal c tudattal adjuk át a nyilvánosságának, hogy fáradságos nehéz időnek a gyümölcsei már kezdenek mutatkozni és Gyoma község agilis főjegyzője révén rálepett az egyedüli hislyes igazi utra, mely a község fejlődéséhez és fellendüléséhez vezet.

Walter magántanfolyam

Budapest, VIII. Rákóczi-ut 51.
Előkészít középiskolai összevont magánvizsgákra, érettségire, vidékieket is. Tisztviselőknak nagy kedvezmény.

A világ ezévi termése

A római nemzetközi földmívelésügyi intézet szokta a legfontosabb és legmegbízhatóbb statisztikákat közzétenni az egyes országok terméseredményéről. Közlései nem tendenciózusak és így adatait kételkedés nélkül lehet fogadni. Legutóbb megjelent kimutatása szerint az európai országokban kedvező termésre lehet számítani, ugyanez a vélemény Észak-afrikáról és Kanadáról is, ezzel szemben az Egyesült Államokban, továbbá Azsiában, főképpen az indiai kedvezőtlenebb termés folytán, a tavalyinál gyengébb eredményre számítanak. Az eddigi becslések szerint búzából a termés 3.4 százalékkal nagyobb lesz, mint az előző évben, azonban 10.9 százalékkal alatta marad a tavalyielőtti, 1923-ik évi rekordtermésnek. A rozs kilitásai 37 százalékkal kedvezőbbek a tavalyi eredményeknél és megközelítik az 1923-as termés szintjét. Az árpa 14.6 százalékkal jobb termést ígér, mint tavaly és egyenlő a tavalyelőtti eredménnyel. A zab azonban 1.8 százalékkal gyengébb, mint az előző évben és 2 és fél százalékkal kevesebb, mint 1923-ban. Ezek az adatok igen sok országból vannak összegyűjtve és a világ termő területeinek a legnagyobb részét fedlelik. Azok az országok, amelyekre a statisztika kiterjed, az elmúlt évben az északi félgömb búzatermésének 70 százalékát, rozstermésének 35 százalékát, árpatermésének 50 százalékát és zabtermésének 60 százalékát adták. A kimutatásból hiányzanak Olasz-, Francia-, Német-, Csehország és Szerbia adatai. Ezekben az országokban az előző évinél jobb és az 1923-ashoz hasonló termést várnak. Argentiniában és Ausztráliában a kedvező időjárás következtében a terméskilátások hasonlóan jók.

A népszövetség

közlésén hétfőn felszólalt Apponyi Albert gróf magyar delegátus, aki nagyhatású beszédet mondott, melyben a kisebbségi panaszokat tette szóvá és ezzel kapcsolatosan 3 javaslatot terjesztett elő. A javaslatokban a kisebbségnek azt a kívánságát hangoztatta, hogy az egyházi, gazdasági és kulturális szervezeteleknek kisebbségi kérdésben benyújtott petíciói a népszövetség előtt az eddigi szokástól eltérően különösebb méltánylásra találjanak, továbbá ezekben az ügyekben a hágai nemzetközi bíróság is legyen igénybe vehető, végül pedig, mikor a kisebbségek

egybe a nemzetek szövetsége tanácsában tárgyalásra kerül, hívják meg a kisebbségek kiküldöttéit is a tárgyalásra és hallgassák meg a kérdéssel kapcsolatos felvilágosításait. Benes cseh külügyminiszter szembeszállt Apponyi javaslataival és azok elutasítását kívánta. Mivel pedig Róbert Cecil angol delegátus szintén visszautasította Apponyi javaslatait, a népszövetség nem adott helyt Apponyi javaslatainak, hanem Benes álláspontjaira helyezkedett.

Krónika.

*Szép, takaros, tempós sorba
Hordják már a tengerit,
Annyi van, hogy egy s más ember
Álmában is felnyerit.*

*Van is abrak igen bőven,
Zöld tengeri meg a tők,
Ami kis és nagy mértékben
Igen hamar visszalök.*

*Ezért aztán minden hétre
Van szürke vagy sárga ló,
Akit fehér kocsin visznek
S tekintete elhaló.*

*De nem csak az egyes gazda
Ki ilyesmin áthalad,
Szürke lovat most gyószolja
A Glóbusz nagy vállalat.*

*Terék Miska koszorút font,
Volt ott mirtusz s lótszág,
Amit csak a Glóbusz lova
Borzalommal összerág.*

*Ámde mégis ékes példa
És a Glóbusz is csak az,
Hol a jászág nem hal éhen
Az egy való és igaz.*

*És bizalmunk egyre törtet
Bár ha szentek átka jó:
Hogy a lótenyésztés terén
A Glóbusz a jövő.*

—ó.

A Gyomai Gazdasági Takarékpénztár

Enrődi-uti háza eladó
Feltételeket a Gyomai
Takarékpénztár közöl.

Könyvek részletre!

Mindenféle szépirodalmi, műszaki, természettudományi könyvek, akár fűzött, akár kötött állapotban

100.000 K.

havi részletfizetésre vásárolhatók

Nádudvary M.

könyvkereskedőnél

Gyoma

Arjegyzéket, prospektust bárki kívánságára ingyen küldök.

H I R E K

Házasság. Jacoby Gábor főkapitányi főmérnök és neje Prigl Ella leányát: Babát folyó hó 26-án vezeti oltárhoz Obenfeld János alezredes Esztergomban.

Halálozás. Kanász János ezredes f. hó 22-én Budapesten elhunyt. Kanász János ezredes békében a békéscsabai gyalogezrednél teljesített szolgálatot, s évek óta községünkben él nagy tisztelgetés és szeretetnek örvendő. Évek óta súlyos vesebajban szenvedett és az elmúlt hetekben Budapestre szállították, de segíteni már ott sem tudták rajta, s f. hó 22-én hosszas betegség után elhunyt. Halála az egész községben mély részvétet keltett.

Parlamentes. Petik János bádogos, Iványi Imre állatkereskedő, ifj. Szabó Pál kereskedő és Dabis Lajos szígyártó iparukról lemondtak, s így azt tovább nem folytathatják.

A gyomai gőz és kádfürdő megnyílik f. évi október 2-án.

A gőzfürdő minden pénteken a hölgyek részére, minden szombaton a férfiak részére van nyitva. **A kádfürdő** mindkét napon a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

A ma esti hangversenyről. A debreceni Horthy és Szent László dalegyetek által ma este Gyomán rendezendő fényes műsoru hangverseny rendkívüli élvezetesen ígérkezik. Az ezen alkalommal megjelenő politikai kiváltságok közül Haller István volt miniszter fog beszédet mondani. Az előkelő vendégeket Harsányi Pál esperes üdvözi. Az előkelő daleyetek ünnepelesen fogadják az állomáson, ahonnan fogatokon vonulnak az Uri Kaszinóba. A hangversenyt pontban este 8 óraor kezdik. A helyárák igen mérsékeltek. Első hely 20000, második hely 15000, tanulójegy 5000 kor. A tiszta jövedelem az áll. polg. iskola fejlesztése javára lesz fordítva. Részletes műsor már ki lett bocsátva a közönség körébe Örmömel tapasztalhatni azt a nagy érdeklődést, mellyel a műpártoló közönség kíséri ezt a felette magas nivóju, művészi összeállításu hangversenyt, mely bizonyára sokáig lesz emlékezetes ami közönségünk előtt.

Vásár. Mezőberény község őszi országos vásárja folyó évi október hó 2, 3, 4-ik napján tartatik meg és pedig: okt. 2-án, pénteken szarvasmarha, sertés és juhvásár, okt. 3-án szombaton lóvásár, okt. 4-én vasárnap kirakodó vásár. Az állatvásárookra szabályszerű marhalévéllel minden fajú állat felhajtható, eladásra nem szánt, szekerbe fogott állatok szintén csak szabályszerű marhalévéllel bocsátatnak a vásártérre. Iparosok, kereskedők iparigazolványukat felmutatni tartoznak.

Bud János pénzügyminiszter elnöklete alatt a nagy bank és pénzügyi érdekeltségék bevonásával tanácskozás folyt le a pénzügyminiszteriumban. A tárgyalás anyaga a mezőgazdasági hitel folyósításának kérdése és a valutareform volt.

A vasvármegyei gazdák és kereskedők küldöttsége felkereste Vass József h. miniszterelnököt az adókievitések terén szenvedett sérelmek orvoslásának kérésével. Hasonló kéréssel fordult a küldöttség Bud János pénzügyminiszter elé is. Mindkét miniszter megígérte, hogy a panaszok tárgyát revizió alá veszi és az aránytalan adózás megszüntetésére nézve haladéktalan intézkedik.

Az építőipari munkások szakszervezetének küldöttségét szombaton fogadta Petricheviz Horváth Emil báró államtitkár és kijelentette előttük, hogy az újabb állami építkezésekkel kapcsolatban a munkások néhány delegáltját hajlandó felvenni a Lakásépítő Állandó Bizottságba, valamint, hat újabb állami bérház építését valószínűleg meg az ősz folyamán megkezdik. Ugyanez a küldöttség megjelent Vass József népjóléti miniszter előtt is és átadta neki memorandumát. Vass miniszter átvette a memorandumot és kijelentette, hogy a felárt kérdéseket méltányos elintézésére az összes építőipari érdekeltségek köréből anké- tet fog összehívni.

Mielőtt ruháit megvenné tekintse meg dusan felszerelt raktáram **Kaphatók férfi- és gyermekruhák, bőrkabátok, gumi-köppenek gyermek kesztyűk FEKETE ELEK férfiszabónál**

Fizetés részletre buza, árpa és tengeriért is.

BUDAPEST NEMZETI RAKUGCI-UT 42 SZ. SZINHÁZZAL SZEMBE

Mielőtt vásárlásait eszközölné tekintse meg

vételkényyszer nélkül

dusan felszerelt raktáramkat.

Őszi ujdonságaim már beérkeztek:

Férfi strapa-szövet	95.000
Női szövet, kockás, csikos, duplasz.	32.000
Tiszta gyapju Fou'cé, duplaszélés minden színben	95.000
Tiszta gyapju kabátelme, 140 cm. minden színben	145.000
Flanell intézeti takarók	115.000
Tiszta gyapju kazán, minden szinb.	85.000
Mosóflanellgyönyörű kimentárásh.	20.000
Kelengyevászon (pamur)	15.800
Ingzefir	19.500
Prima crepe de chine minden szinb.	108.000

Konfekciós osztályunk őszi ujdonságai:
 Leaszja kabát . . . . . K 390.000
 Női és bakfiskabát . . . . . K 590.000
 Női kabát prima velourból, végig bétele, minden színben . . . . . K 770.000
 Trikóselyonruha . . . . . K 250.000
 Jumperekben, dívtaljakban bundákban nagy választék.

Nyári- és mosó-cikkeinknél mélyen lezárlított árúink továbbra is őszyben vannak. Ágyterítőken, paplanokban és megasztanyk kelengyekben nagy raktár.

Mintákat vidékre szivesen küldünk!

Takarékos háztartásban

egy erős, kiadós, amellet zamatos kávépótlék kiválasztása nagy szerepet játszik. Okosan számított háziasszonyok már rég belátták, hogy a sorsgóta bevált „Franck” a kávédarálóval hálás, megbízható kávépótlék.

Gyomán a Selyem-ucca 408 sz. alatti 12 öles

cserepes épület villanyvilágítással ellátva, továbbá három és fél előhalom örökáron önkéntes árverésen el fog adatni f. évi szeptember hó 20-án d. u. 3 óraor dr. Messinger Albert ügyvéd Endröd-i ut 1283. szám alatti irodahelyiségében.

Nyukosz sorsjáték

A Nyugodjas Katonaisztek Országos Szövetkezete Játékonycélu sorsjáték. József kir. herceg védnöksége alatt.

Neremény tárgyak:

Egy hat cilinderes 60 lóerős csukott Fiath kocsi.
 Egy 27 lóerős nyitott Fiath kocsi.

- 1 két szobából és konyhából álló beköltözhető és a fővárosban fekvő lakás, ebédli és háló, továbbá konyhabútorral berendezve.
  - 5 új motorkerékpár.
  - 3 női bunda nemes szőrméből.
  - 2 új zongora.
  - 5 teljes női kelengye.
  - 10 komplett férfi öltözet (kalap, télikabát, egy öltözet ruha, cipő mérték szerint).
  - 10 új kerékpár.
  - 15 rádió felszerelés.
  - 100 különböző kisebb nyeremény.
- Egy sorsjegy ára 10.000 korona.
 A húzás napja október 31.
 Sorsjegyintézőség Budapest V. Zrinyi-u. 14. Telefon 132--58, 185--91.

Beinschröth testvérek Endrödi uti háza eladó. Bővebbet ugyanott. 1--3.

Domokos Albert villanszerelő és műszerész

elvállal mindennemű villanszerelést. Villamos berendezések, varrógép, kerékpár és gramfon pontos és szakszerű javítását. Raktárról eladja a legjobb gyártmányu német varrógépeket családi és ipari használatra. Raktáron tart a legjobb gyártmányu Tungsram villanyókeket világos, homályos, napfény és gyertyaalaku kivitelben. Zseblámpa égő és elemek.

Részletre fizethető olcsó árak!

Műhely Sziv-ucca 717 szám alatt.

Lemondott községi pénztáros. Csavar András endrődi községi pénztárnok állásáról lemondott és lemondását a község képviselőtestülete egyhangúlag elfogadta.

Dr. Pesthy Pál igazságügyi miniszter egyházfelügyelői beiktatása Szarvason. A szarvasi ev. egyház felügyelői székebe f. hó 27-én iktatják be Pesthy Pál dr. igazságügyminisztert. A beiktatáson részt vesz a vármegye részéről Dr. Kovács Dező főispán, aki a megye nevében fogja üdvözölni az igazságügyi minisztert. Az ünnepélyes beiktatás szept. 27-én délelőtt 8 óráig lesz az ó templomban magyar és tót nyelven. Beiktatás után presbiteri gyűlés a templomban, a tornacsarnokban pedig a küldöttségek fogadása. Az ünnepélyes beiktatásra Szarvasra érkezik Dr. Raffay Sándor ev. püspök is, akinek fogadtatására nagy előkészületek történtek.

A Korona mozgószínház Endrődről vasárnap f. hó 27-én „Néző” című történelmi színjáték kerül vászonra 10 felvonás. A gyönyörűhajú császári udvar, Róma égése, az első keresztények vértanúsága, viaskodás az oroszánokkal, a szarnoki szennvedély és gyöngéd zerelem meghatóan váltakoznak e filmen. A „Szakaszhatár” című 2. felv. vigyátek van ezenkívül műsoron.

Ötvenmillió alapítvány a rokkantak gyermekeinek. Endrőd község képviselőtestülete hétfőn tartott ülésén elhatározta, hogy a hősök emlékszozárnak leleplezése alkalmából egy ötvenmillió koronás alapítványt létesít a község. Az alapítvány kamataiból a rokkantak és a hadiözvegyek gyermekeit segítik.

Gróf Bethlen István miniszterelnök Szarvas díszpolgára lesz. Értelmeletünk szerint Szarvas község képviselőtestülete gróf Bethlen István miniszterelnököt díszpolgárává akarja választani. A díszpolgárává való választás az október hó elején tartandó képviselőtestületi gyűlésen fog meg történni. Hír szerint Bethlen miniszterelnök október hó közepén személyesen látogat el Szarvasra, ahol nagy ünnepségek keretében adják át neki a díszpolgári oklevelet.

Kölcsonkönyvtár. Nádudvary Mihály gyomai könyvkereskedő kölcsonkönyvtárát teljesen újra alakította és a közönség rendelkezésére áll. A kölcsonkönyvtárból olvashatók Courth-Mahler, Eschtruth, Heinsburg, Öhnet, Jókai és Mikszáth összes művei. Mindenki beiratkozhat. Olvasási feltételek: betét 20.000 korona, 1 könyv 1 hétre 3.000 korona.

Gecsei Bélát a GyMTE kitűnő balzsámoltát a mezőberényi Törökvs mecsés történt kiállításából kifolyólag a Délkerület fegyelmi tanácsa 6 hónapra a játéktól eltiltotta. A tiltás rendkívül érzékenyen érinti a GyMTE-t, mert Gecsei legjobb játékos volt csapatának és a kiállításra is zavaros körülmények között történt.

Sertés és hentesipari kiállítás Budapestén. Október hó elején sertés és hen-

tesipari kiállítás nyílik meg Budapestén, amelyet a rendezőség oly nagyszabásúnak tervez, hogy iránta a külföld érdeklődését is felkeltse.

A gyümölcsfák sebeinek kezeléséről, a rügylikasztó és hibbólkasztó bogár kártételéről ír a Növényvédelem szeptemberi száma. Ismerteti a rózsák két legveszedelmesebb betegségeit a rózsák hatását a peronoszpórára, megtanít, hogyan kell szüretelni a rothalt szőlőt, kioktat a szőlőfajlesztésnek jelentőségéről, foglalkozik a gabona fusárium betegségével, az aranka kártételével, a buza csávázásával, a verébkérdésről stb. Eredeti fényképekkel és rajzokkal dusan illusztrált melléklete a pástormadarak magyarországi megjelenéséről számol be. A jószerszertett izléses kiállítású igen olcsó havi folyóirat előfizetési ára félévre 25.000 korona. A kiadóhivatal (Budapest, Rákóczi-ut 51. IV. 5.) kívánatra díjlanul küld muratványt.

A szegedi dohánygyár átalakítása. A már 41 év óta fennálló szegedi szivargyárnak az üzemet az utóbbi napokban beszüntették és a tisztviselőkné, a munkásoknak felmondták. A gyár átalakul, és néhány hét múlva mint cigarettagyártó üzem fogja újabb megkezdeni működését.

Svájci szarvasmarha behozatala. A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az állattenyésztő gazdákat figyelmét a kormány által eszközözendő svájci szarvasmarha importra (bika és ösrő). Az importból úgy a községek (közirtokosságok, tenyésztőszövetkezetek), mint a magántenyésztők is részesülhetnek. A mai nehéz pénzügyi helyzetre való tekintettel a kormány a vevőnek azonnali teljes összegű készpénzfizetést eszerint árendeményt biztosít. Abban az esetben pedig, ha a vevőnek az anyagi eszközei hiányoznak, háromfélvél kamatmentes hitelt kaphat. Az érdeklét tenyésztők közvetlenül a vármegyei m. kir. Gazdasági Felügyelőséghez, vagy pedig a Kamara állattenyésztési osztályához fordulhatnak.

Mezőgazdasági sorsjátékot rendez a „Falu Szövetség”, hogy ezzel a ténykedésével is segítse és előnyökhöz juttassa a gazdálatsadalmat, melynek érdekében munkálkodni és jólétét szolgálni meg nem szűnik. Összinte örömmel látjuk, hogy végre olyan sorsjegyeket is bocsátanak ki, amelyek a nyertők, komoly, használható és értékes nyerményekhez juthatnak. A 25 ezer koronába kerülő „Mezőgazdasági Sorsjeggyel” egy teljesen felszerelt gézőkomobilos cseplőgarnitúrát, vagy egy amerikai gyártmányú traktort, vetőgépet, gazdasági szekeret, löszerszámot és még számos ezer nyerményt meghaladó, csupa hívaló gyártmányú olyan tárgyat lehet nyerni, amelyek a mezőgazdasági életben nélkülözhetetlenek. Még a falu asszonyairól is gondoskodva van mert az összes nyerménytárgyakat felsoroló képes ismertető füzetben a nyerménytárgyak között találunk pompás könyvet és étkezési felszereléseket, üstöket, szénvasalót stb. Fel-

tűn előnye az, hogy a szerencsés nyertő nem köteles azt a nyerménytárgyat elfogadni mely a kihúzott sorsjegyre esett, hanem a nyerményérték erejéig saját tetszése szerint olyan gépet, felszerelési cikkel, vagy tárgyat választhat minden ráfizetés nélkül mint általában éppen szívesgevean. Aki tehát ezekből a sorsjegyekből vásárol, mindenképpen jól jár. mert egyrészt magát segíti, másrészt pedig támogatja a „Falu Szövetség”-et, mely öntudatra ébresztette és a boldogulás útjára vezeti az eddig mindenki által elhagyott és elszigetelt falvak népeit. Sok okunk van azt hinni, hogy a „Falu Szövetség”-nek ez az akciója fényes sikert fog aratni és hogy a sorsjegyet vásárlók boldogan fogják használni értékes és praktikus nyerményeiket. Sorsjegyet Gyoma Nádudvary Mihály könyvkereskedőnél lehet vásárolni.

Kölcsonönsen feljelentették egymást. Timár Bálint és Hornok Vince endrődi lakosok nem tudtak a világ sorsa felett meggyezni egymással, s az argumentumok helyett furkóbotjukat veték igénybe és jól elpöfölték egymást. De mivel így sem tudtak megegyezésre jutni testi sérts miatt kölcsonönsen feljelentették egymást a gyomai járásbírósnál.

Előbirtok bűnda. Az elkövetkező hűvös hideg téli idő nagy gondot okozott Köles Mihály endrődi és Diós Ánnes gyomai lakosoknak, s nehogy a hideg készületlenül találja őket, már most gondoskodtak jó meleg bundákról. Mivel pénzük nem volt, hogy ezt rendes uton megvegyék, így Timár Gergely és Lapatinszky Imre endrődi lakosok bundájukat veték magukhoz, persze a tulajdonos beelemezése nélkül. A karócsultak feljelentést tettek a csendőrségnél, s ezek rövidesen előkerítették az ellopott bundákat a tettesekkel együtt. Így a bundaügynek a gyomai járásbírósnál lesz a folytatása.

Iparigazolványt nyertek. Kovács László cipész Gyomán, Schlossarik József üveg és porcellán kereskedés endrődről, Nagy Jánosné baromfi kereskedés Gyomán, ifj. Rákóczy Gyula hentes és mézárós Gyomán, Tuppl Károly lakatosiparra Gyomán, B. Szabó Lajos kisebb közműves és ácsiparra, Fischer Ignác belkereskedés Gyomán iparigazolványt nyertek, s így iparuk folytatását megkezdhették.

Nagykorúsítás. A gyulai árvászek az alábbi fiatalokorukat nagykorúnak nyilvánította: Katona Apollónia Endrőd, Tari Gábor, Csapó János, Braun Mária Gyoma, Fülöp Margit, Gellai Vince, Salamon Margit, Kulik Mária és Giricz Ilona Endrőd.

Építkezési engedélyt nyertek. A gyomai járás főszolgabírája Seprenyi István, Sági István, Kató Gyula, Györi László, Puszkás Ferenc, Ágoston József, Csapó Sándor gyomai, Timár János, ösv. Timár Györgyné, Szeles János, Hornok András, Nádasdi György és Timár György endrődi lakosok építkezési engedélyt adott.

Új villamosberendezések

elkészítését, meglévő villamosberendezések kibővítését és átalakítását, jó kivitelben, legolcsóbb napiáron (olcsóbban mint eddig) esetleg részletfizetés mellett is vállalja

a villanytelep.

S P O R T

GySC—Turul 3-2 (2-1) I. o. bajnoki.

A munkás csapat délelőtti győzelmén után a GySC-nek is sikerült az első bajnoki mérkőzés megnyerési és ezáltal értékes kék pontra szertenni. A mérkőzés változatos és izgalmas volt. Mindkét csapat lelkesedéssel és minden tudásával feködt bele a mérkőzésbe, mely az utolsó percekig nyílt volt. A GySC csatársorát Fekete I-el erősítette meg és ezáltal akciói erőteljesebbek, gölképek lettek. Elek Rác-falva visszavonulási kijelentéseire ismét játszott a csapatban és Fekete I-el összjátása felfrömlött a Turul kapuját. Mácz erején fel erősítette meg és a mérkőzés vége felé már csak félgözell dolgozott. Oláh a szelen a csapat legrosszabb embere volt. Lefutásai lassuk voltak és a Turul védelmének könnyen szerelte. A halvesor rendes formáját játszotta ki, különösen Kóródi és Lach dolgoztak sokat, ambiciózusan, míg Kiss rendes formáján alul játszott. A védelemrendes Hatvány—Kasztnár kifogástalanok voltak. Kasztnárnak elmúlt az első mérkőzésen látott lánpaláza és biztos, nyugodt szerelésével bebizonyította, hogy a védelem legzárhatóbb ellensége lesz. Eke a kapuban gyengén védett. Könnyelműen fogta fel nehézszerít és mindkét gól az ő hibájából került a hálóba.

GymTE—Kondorosi Törökvs 7—0 (4—0) II. o. bajnoki.

A gyomai munkás csapat hatalmas gólarányú győzelmet aratott a gyengén szereplő kondorosiak felett. A mezőberényi szereplés után meglepetésként hat szép győzelmük, bár a kondorosi csapat egy percig sem volt komoly ellenfél. A nagy gólarányú győzelem mellett is sok hibát csinált a csatársor és rengeteg tiszta gölhelyzet elkapkodtak és fejeztek be érdemleges lövés nélkül. Az első félidőben valószínűleg léptek a kondorosi csapatot és ezek csak a második félidőben fejezték ki komolyabb ellenállást és kísérleteket lefutásokkal. A gyomai csapat védelme kifogástalan volt. A halvesor erőteljesen támogatta csatársorát és nagyrészt nekik köszönhető a szép gólarányú győzelem. A csatársor nem volt egységes. Sokat kombináltak megértés és összjáték nélkül. Ha ezen a téren javulnak, úgy az első között kell végeznük. Papp a szárnyon sokat és ambiciózusan dolgozott. A csatársor lendületes támadásai nagyrészt neki és Pfeiffer I-nek köszönhetők. Mayer és Beinschröth nem játszottak ki legjobb formájukat, míg Alt a szelen kifogástalanul tölthette be a letiltott Gecsei posztját. A mérkőzés lefolyásából ítélve a munkás csapat, ha formáját megtartja és a vidéki mérkőzéseit is teljes első csapatávali fogja lejátítani, úgy a legjobbosabb aspiránsa a II. o. bajnokságnak, s könnyen meglehet, hogy a jövő évben már I. o. bajnokságban fog küzdeni.

PUBLIKÁCIÓ

Egy nagy öntött vaskályha fa és szén-fűtésre alkalmas, eladó Halász Dániélnél Gyoma, Arany János-ucca 581.

Kéri András halmagyi 10 hold földje tanyával együtt eladó. A kialakított vételár fele 5 vagy 10 év alatt fizetendő.

Selyem-ucca 407. számú ház eladó.

Tengeriért olcsón beszerezhető ruhaszükségletét, ha Gyomán Fekete Elek szabónál vásárolja. Kapható mindenféle szári és gyermekruha, bőrkabátok, gummiköppenyek. Ugyanott szalma, takarmány, tőrek és leveles csutka is kapható.

Oláh Péter málmánál egy használt kisebbfajta kocsi és egy szakeke eladó.

Honti Antal 1 fiut keres tanulóknak. Ugyanott 1 öntött kályha eladó.

Ózv. Kató Gergelynének az ujkerben levő 900 négyzetölök herkaszalója a házánl ősziszalmáj és szirja van eladó 725 sz. alatt.

Kalocsa Máriánál Rákóczi-u. 665 sz. a. csövestengerit, csutkát, 8 és fél öl szalma és takarmánycsutka van eladó. 1—x.

Felhívotnak a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület részvényesei, hogy a most kibocsátandó új részvények jegyzésének eszközhöz végett forduljanak a Bácsy és Társai bankhoz.

A Bácsy és Társai Bank folyósít bármily összegű kölcsönöket. Különösen felhívjuk az érdeklődők figyelmét a földbirtokra folyósítandó igen előnyös kölcsönökre, mely évi 18—20% kamat mellett bármily összegben kapható. Tőkéket magas kamattal elfogad gyűmölcsözésre, s a bank azt a betevő kívánásáigá bármikor visszafizeti. Penti bankéig vásárol mindenféle gabonát (buzát, árpat, zabot, tengerit, here- és fókogot) mindenkor a legmagasabb napi áron. E-fogad terményt raktározásra, s azt bármikor kívánatra kiadja, vagy igen előnyös lombard kölcsönt nyújt a nála raktározott buzára.

Egy jó munkás cipész és egy csizmadia segédét azonnal belépésre felveszek. Ugyanott egy ügyes fiu tanulóknak felvetik. Tratyik Gáspár cipész Gyoma, Temető-út 515

Bútor. Tömör keményfa hátszobák topologya betéttel, toalettökörrel, valamint festett bútorok állandóan raktáron vannak Vatay Gábor asztalosmester ipartelepén Gyomán Kossuth Lajos-ucca 737.

Icsa Mihálynak a Hunyadi utcában 373 sz. háza eladó, vagy öldért is cselelhető.

Takács segéd állást keres. Cim Pápai János Füzesgyarmat.

Akinek eladó csöves tengerije van közölte Kerekes Károlyal.

A Gyomai Takarékpénztár október 15-re szolgát keres.

Sarkadkereszturi határban Kányv-pusztán eladó 20 hold föld. Ertekezni lehet Dévanányán Szabó Jánossal vasuti állomás mellett.

Gyoma-dévaványai határon fekvő volt Kéri féle 52 holdas tanyás birtok eladó dr. Gergelyffy Géza ügyvéd Szolnok

NYUKOSZ sorsjeggyel nyerhet

1 hatulése turautót, 1 négyülése autót, 1 kétszobás lakást teljesen berendezve, 3 női bundát, 2 új zongorát, 5 teljes női kelen-gyét, 5 új motorkerékpárt, 5 teljes rádiófel-szerelést, 10 teljes férfitöltényt, 10 új kerékpárt és 1000 különféle kisebb nyerepményár-gyat. Egy sorsjegy ára 10.000, kapható

Nádudvary Mihály

könyvkereskedőnél Gyoma.

Szenci Ferenc gépész dévaványai lakos

közöli, hogy legújabb rendszerű

Hoffher szántómotorjával

ugar és bérszántást vállal.

Gyomai megbízott Fischer Aladár.

Gazdasági gépek

u. m. vetőgép, egyes és kettősek, morzsolók, daralók, répa- és szecsavágók stb. állandóan

a legjutányosabb árban

valamint aprított tűzifa 50.000, fűrészt tűzifa 48.000, búkkifaludék 44.000, hasabfa 44.000. közén (porosz és hazai) a legolesőbb napiáron kapható a gyomai

„Hangya“-nál

Kéri Istvánné

értesíti a cséplőgéptulajdonosokat, hogy elsőrendű darabos, csépléshez alkalmas

salgótarjáni köszén

megérkezett és állandóan bármilyen mennyiségben kapható a legolcsóbb napiáron. — Ugyanott szerszámfa, tű ifa, gazdasági gépek, élesdű, tűs, bogrnár-árúk, ugymint veder, mérés és káposztás kádak, slütőknök a legolcsóbb napi áron, valamint ró-zsakrumpli állandóan kapható.

Őszi idényre a legújabb filiz és bársony női és leányka kalapok

kalapdiszek, gyászfátylak nagy választékban

Königsthálné

kalap és ruhaszalonjában, Gyoma, Iványi-ház.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: NÁDUDVARY MIHÁLY. Nyomatott Baltha János könyvnyomdájában Mezőberényben.

Prima porosz köszenet

díreket a bányából, vagy saját telepeinkről legolcsóbban, legkedvezőbb fizetési feltétel mellett szállítjuk. Képviseletet, bizományosokat keresünk. „Kronos” Kereskedelmi R. T. a Sierszai Montanwerke A. G. bányatermékeinek szállítója, Bpest, Budaörsi-út 29/a.